

מיה אירע בחדר

לטשטוש תלונותי נגד ברקאי. סימון הקרא את מכתבי ובקש ממני להרצות בפרוט על כל הענין. עשיתי זאת במשך שש שעות.

בסוף הישיבה הראשונה, בקשתי להזמין לחקירה הבאה את סגן ראש עיריית מגדל אשקלון, הלפרין, את מזכיר בית-הספר מרדכי גרוס ואת השמש כץ ואשתו. מכל אלה הופיע רק מר כץ. כל השאר סרבו להעיד בנימוק כי יהיה עליהם להמשיך ולעבוד עם ברקאי וכי אינם רוצים "לקלקל את היחסים".

כך ספר את כל הידוע לו ואישר את כל תלונותי בדבר התנהגותו הבלתי מוסרית של ברקאי. במשך החקירה השנייה, עבר סימון בגלוי לצידו של ברקאי. הוא הפסיק את כן מספר פעמים, צעק שאינו מאמין לו והפריע לו לדבר. בסוף החקירה חתמנו על הפרוטוקול ואני הוספתי בחתימת ידי כי אני מבקש שברקאי יתבע אותי לדון בעוון הוצאת דיבה, במידה והוא ייצא זכאי עליי חוקריו.

בינתיים עברתי למושב שתולים. שמעתי מפעם לפעם כי מורים נוספים התלוננו בפני ד"ר וולחים ומר סימון על התנהגותו של ברקאי. המורה לב, המורה מלכה ציגר והמורה ויקטוריה שלחו מכתבים ללשכת החינוך בבאר שבע. המורה דואר גילה שכמה תלמידות מכתה ו' וחי ספרו כי המנהל בא אתן ביחסים מיניים, אבל הן פחדו

מיד אחריה וסגר את חדר ההנהלה אחריה. הילדים הפסיקו לשחק ורצו אל החלונות, אבל אני גרשתי אותם משם וקראתי לשמש לשמור שלא יעמדו שם.

כך, השמש, עשה זאת באי רצון בולט, משום שגם הוא ראה שיפה וברקאי נכנסו לחדר ההנהלה. אחרי כמה רגעים, יצא ברקאי לחדר המזכיר וקרא לי. נכנסתי לשם וראיתי אותו, פניו אדומות ובגדיו לא מסודרים. "תן לי שלוש לירות, היא צועקת," אמר לי בהתרגשות.

לא רציתי לתת לו ואז נכנס פנימה שוב. שמעתי חיכות קולני, שבסופו נפתחה הדלת ויפה יצאה ברעש כשהיא מקללת.

החלטתי לתפוש את ברקאי בשעת מעשה. פעם אחת, ראיתי את יפה נכנסת לחדר ההנהלה. מיהרתי לקרוא לכץ, הראיתי לו את יפה דרך החלון ורצתי לטלפן למשרדה. עד שהמשרדה הגיעה, עברה יותר מחצי שעה. יפה כבר הלכה. ספרתי על המקרה לד"ר וולחים, המפקח האזורי של מחוז הדרום וגם כץ, השמש, הגיש תלונה באותו ענין.

★ ★ ★ עונש על גילוי שחיתות

מיום ליום, נעשה המצב גרוע יותר. ברקאי הביא בקבוק וודקה למשרדו וריח חריף של כוהל היה נודף

אחרי החגים, הוזמן אותי ברקאי לביתו הפרטי. הפעם היתה על שולחנו תוכנית חדשה, מעשית מאד: פתיחת כיתות ערב לנערים עובדים. הסכמתי לתוכנית בכל לב. ראשית: ביצוע התוכנית היה מוסיף סכום לא מבוטל למשך כורתי החודשית, שנית: הענין עצמו. במגדל נאלצים הרבה נערים ונערות לעבוד ביום, לפרנסת משפחתם. פתיחת כיתות הערב היתה מאפשרת גם להם להשלים את השכלתם העממית הראשונית.

למחרת, נודע לי בחדר המורים כי תוכנית דומה הוצעה לשלשה מורים נוספים, שכולם הסכימו לעבוד בכיתות שיעורי הערב, שתפתחנה.

הלימודים בכיתות אלה התחילו אחרי החגים. עד מהרה התברר כי לא נוהלה שום פעולת הסברה כדי להמריץ את הנערים העובדים להרשם. הפעולה המנהלתית היחידה שנעשתה, היתה שליחת דיווחשבון חתום בחתימת ידו של ברקאי, המודיע להנהלת החשבונות של מחלקת החינוך בעיריית מגדל אשקלון כי הלימודים מתקיימים בשלש כיתות ובהנהלתו של מר ברקאי עצמו.

התרמית נתגלתה כעבור כמה שבועות, לאחר שאחד מספיקי מחלקת החינוך ביקר בשעורים. לאחר הביקור, חלק ברקאי את עשרים תלמידי הכיתה האחת, לשתי כיתות, אך ברקאי לדוח על שלש כיתות, שלשה מורים ומנהל אחד. בהוראה עצמה, היו עסוקים כמובן רק שני מורים. אני נתתי שעורי התעמלות ועזרתי לברקאי במה שהוא קרא הנהלת שיעורי הערב.

★ ★ ★ אני מלמד, ברקאי מקבל משכורת

אני שחוא, נודע כל הענין למר אויסטריכר, ספיק חולית הבקורת של משרד החינוך. ברקאי העביר שמות של תלמידים מיומני כיתות היום לכיתות הערב והמעשה נתגלה. אז, החלטתי להפסיק את שתיקתי. הלכתי בסודי סודות לניסים גאון, מנהל מחלקת החינוך של העירייה וסיפרתי הכל.

ערב אחד, באו גאון, יהושע סרוסי וזלמן ממחלקת התרבות של ההסתדרות, לבית-הספר. בתוכנית הלימודים חיה מכות ברקאי צריך לתת שיעור לאחת הכיתות. במקומו של ברקאי, מצאו אותי מלמד באותה כיתה. הכרתי להם כי ברקאי אמר שהוא עסוק וכי אני מחליף אותו. לאחר כמה ימים, שוב באו הפקידים ושוב מצאו אותי במקומו של ברקאי. הם רשמו דיווחשבון והלכו.

בסוף החודש, הלכתי לקבל את משכורתי במחלקת החינוך של העירייה. שמי לא נמצא ברשימת מקבלי המשכורת של שעורי הערב. פניתי לגאון והוא ספר לי שברקאי הודיע לו כי הפסקתי ללמד, עוד בתחילת החודש. התחלתי לחפש קשר עם מר אויסטראכר בעצמו.

ההודעות להפגש עם מר אויסטראכר באה במסיבת פורים של בית-הספר הממלכתי על שם ברל כצנלסון. בעירייה ספרו לי שהוא הוזמן למסיבה ומשום כך באתי לשם, מצאתי אותו, יצאנו החוצה ואו סיפרתי לו בפרוטרוט על תרמית שעורי הערב. קבענו פגישה נוספת בבית-המלון מגדל, שם גבה אויסטראכר את עדותי, שאני חתמתי עליה בנוכחותו. את הדו"ח העבירי, לדבריו, למשרד החינוך בירושלים והבטיח ש"יהיה בסדר".

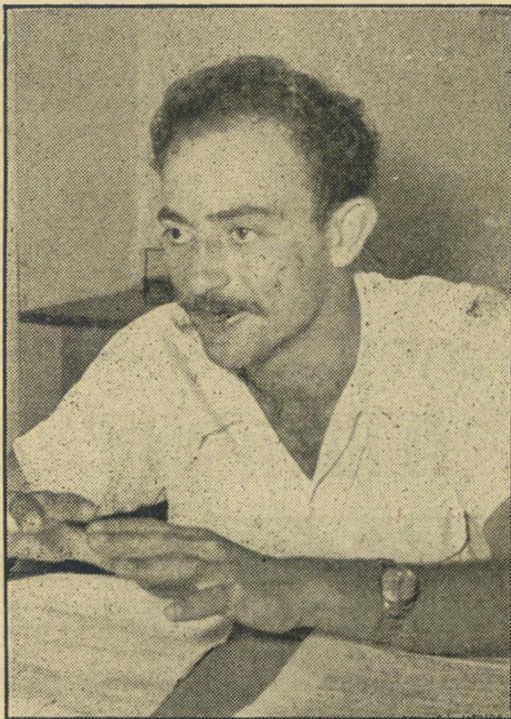
כמה ימים אחרי זה, יצאתי לחופשת לימודים. חזרתי אחרי פסח ואז ספרו לי שבהעודי הגיעה לבית-הספר ועדת חקירה מטעם משרד החינוך וכי ברקאי נחקר על יוה. בועדה השתתפו מר קיל, המפקח הארצי של הזרם הדתי ומר רימון, ממשד החינוך. אותי לא קראו לחקירה ומאו לא שמעתי דבר וחצי דבר על מסקנות הועדה, או על גורל תלונתי בענין שעורי הערב. מובן, שעד היום גם לא קבלתי את משכורתי בעד אותה עבודה.

★ ★ ★ המנהל והתלמידות

כבר בתחילת שנת הלימודים, שמעתי מחברי המורים, וביחוד מן המורות, ספורים על התנהגותו המורדה של ברקאי עם התלמידות. ספרו לי כי אם אחת, הגברת פלה, הגישה תלונה על יחסים מיניים שקיים המנהל עם בתה בת העשר, אבל הענין לא יצא אף פעם החוצה, למשרדה. ברקאי עצמו ספר לי פעם בצחוק על כל הענין, באחד מביקורי בביתו. הדבר נראה לי או כעלילה והשמצה גסה. קבלתי את כל סענותיו של ברקאי ושחתיו מכל הענין.

במגדל היתה יצאנית צעירה, עולה מרומניה, שהיתה ידועה בכל העיר בהתנהגותה הבלתי מוסרית. שמה היה יפה. פעם אחת ראיתי את יפה בחצר בית-הספר. היה זה בשעות אחר הצהרים ואני שיחקתי בכדורגל עם תלמידי המסורת השניה. היא שאלה אותי היכן ברקאי. התלמידים החלו להתלחש בעת ששוחחתי אתה ולכן חזרתי מיד למשחק.

ראיתי שהיא מחכה כמה רגעים ואחר כך יצאה את החצר והלכה לכיכון העיר. אחרי עשר דקות בערך, הופיעה יפה שוב וכעבור רגע נכנסה לחדר ההנהלה. ברקאי בא

השבוע ציפו תושבי מגדל אש-

קלון להתחלת המשפט שיקבע

אם אגזם היה מנה לבית-הספר

הדתי בעידם אשם בביצוע שו-

רה של מעשים אגונים. בעמוד-

ים אלה אגיש, העולם הזה את

עדויותיהן של שתי הדמויות העי-

קרות בפרשה זו: של המנהל

ישעיהו ברקאי ושל אנחם לוי

מורה לשעבר בבית-ספרו של

ברקאי, בקטע הראשון מפרט

לוי (תמונה משאל) את האש-

מתיו נגד מנהל בית-הספר.

לספר זאת להוריהן ולמשרדה בגלל הסטיפינודיות שהמנהל הבטיח לטור להן, אם תשתוקנה. עברו כמה חודשים ולא קבלתי שום תשובה על מסקנות ועדת החקירה, בפניה הופעתי. שאלתי כמה פעמים את סימון בעלי-פה על גורל תלונתי והוא אמר כי היא עדיין בדיון. לענין שיעורי הערב והמעילה בכספי המדינה אמר, שכואי לי לא להתעקש, כי אם תמשיך לססך, תעוף, אפילו שאתה מורה טובו".

★ ★ ★ "אתה לוחם באריות!"

התחלתי להרגיש כי ימי ספורים. מנהל בית הספר (בשתולים, עמי ניטוב, ספר לי כמה פעמים שהפקחים מתעניינים לי מאד ושהם מושכים אותו בלשונו על מנת שיחצה דעה שלילית, שתשמש בסיס מספיק לפיטורים פדגוגיים. הוא הבטיח לי כי הוא מרוצה מאד מעבודתי וכי לעולם לא יספיק סיבות כוזבות לסניגוריו של ישעיהו ברקאי, שגם הוא שמע על מעלליו.

המשכתי ללמד עד סוף שנת הלימודים הנוכחית. כמה ימים אחרי חלוקת התעודות, קבלתי את מכתב הפיטורים. הוא נשא את חתימתו של ד"ר אבידור, המנהל הכללי של משרד החינוך, שכתב לי: "הנני מצטער להודיע לך, על דעת שר החינוך והתרבות, על פיטורים מעבודתך במוסדות החינוך הרישמיים לחינוך יסודי. שירותך כמורה יספק בראשון לספטמבר 1956. בכבוד רב, דוקטור אבידור, המנהל הכללי."

זה הכל. איש לא טרח להסביר מדוע פוטרתי ובאיוה נימוק "הופסק שירותי".

מפיו בכל שעות היום. גם המורות החלו לספר על כל מיני מקרים משונים של התנהגות מורדה מצד תלמידותיהן, ביחוד בכיתות הגבוהות. מורה אחת סיפרה אפילו שראתה משהוא דרך החלון.

החלטתי כי לשחוק יהיה פשע. כתבתי לאריה סימון, מפקח מחוז הדרום. ב-27 ליוני 1955, קבלתי אשור לקבלת תלונתי וכן אזהרה כי יהיה עלי להוכיח צדקת האשמה חמורה זו נגד אדם שיושרו והגינותו הם מעבר לכל ספק. הייתי מוכן לכך, אבל מר סימון הודיעני כי "אין להניח כי תהיה אפשרות לקיים את הברור לפני ראשית השנה החדשה. בשנה הבאה, הועברתי כבר לבי"ס אחר.

ראיתי שעושים לי מה שעושים לכל אדם תם הפותח את הפה לגלות שחיתות, וכי המזימה לחיסולי כמעט והושלמה. בקשתי לשוחח עם מר שריר, המושג למנהל הכללי של משרד החינוך. שריר שמע את דברי וצויה עלי להגיש תלונה רשמית.

במחצית חודש אוקטובר 1955 מלאתי אחר הוראתו ופניתי במכתב מפורט אל מר סימון, בו האשמתני את ישעיהו ברקאי בהכנסת משקאות חריפים אל בין כותלי בית-הספר, בקיום קשרים עם פדוזה והתבודדות עמה בבנין בית הספר, בגניבת כספים מכספי המדינה בסענות שחא, בשידול לשבועת שחא ובאיומי נקמות, להשתקת כל פשעיו.

★ ★ ★ המפקח המתרגז

החקירה נערכה אחרי שחרורי משרות המילואים. החוקרים היו סימון עצמו והר"ס עוזרו. במשרד נכחו עוד ברקאי וולחים המפקח האזורי אותו האשמתני בניסיון